

Sammenhengen mellom eIDAS, SDG og IEA

1 Bakgrunn og mandat

Skates kompetansegruppe for EU-samarbeid og -initiativ (EU-gruppen) har som mandat å ha oversikt og innsikt over gjeldende og kommende EU-regelverk samt identifisere muligheter, behov og sammenhenger knyttet til EU-regelverk og -initiativ.

EU-gruppen har derfor jevnlig møter der EU-rettsakter som vil bli innført i norsk rett blir presentert og diskutert. Tidlig i 2025 diskuterte EU-gruppen eIDAS2-forordningen¹ (eIDAS2), Single Digital Gateway-forordningen² (SDG) og Interoperable Europe Act³ (IEA).

EU-gruppen identifiserte behovet for å se disse rettsaktene i sammenheng, og undersøke viktige sammenhenger som Skate-virksomhetene må være oppmerksomme på i sitt arbeid med rettsaktene.

EU-gruppen nedsatte derfor i juni 2025 en ad hoc-gruppe med følgende mandat:

1. Lage en oversikt over hvordan disse rettsaktene henger sammen (se på avhengigheter som må/bør undersøkes nærmere og komme med forslag til hva som bør prioriteres).
2. Lage en tidslinje over mulig tidspunkt for innføring i Norge.
3. Lage en oversikt over virksomheter som forventes å bli omfattet av nevnte rettsakter.

Dette notatet svarer ut disse 3 punktene, men er ikke ment å være uttømmende eller gi endelige svar. Notatet er ment å være et oppspill til diskusjoner for videre arbeid, undersøkelser og prioriteringer.

Ad-hoc gruppen ble ledet av Digitaliseringsdirektoratet og bestod av følgende virksomheter: Nav, Helsedirektoratet, Oslo kommune, Skatteetaten, Sikt – kunnskapssektorens tjenesteleverandør, Brønnøysundregistrene, Politiet, og Utlendingsdirektoratet.

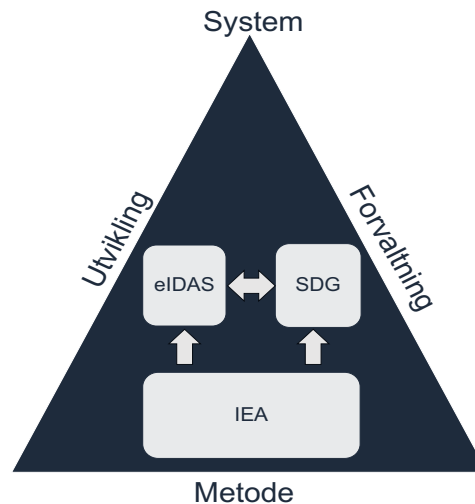
¹ Forordning (EU) 2024/1183 av 11. april 2024 om endring av forordning (EU) nr. 910/2014 med hensyn til fastsettelse av et rammeverk for en europeisk digital identitet.

² Forordning (EU) 2018/1724 av 2. oktober 2018 om opprettelse av en felles digital portal for å gi tilgang til opplysninger, prosedyrer og støtte- og problemløsingstjenester, og om endring av forordning (EU) nr. 1024/2012.

³ Forordning (EU) 2024/903 av 13. mars 2024 om fastsettelse av tiltak for et høyt nivå av samvirke mellom offentlige tjenester i Europa.

1.1 Notatets hovedtema

eIDAS og SDG handler primært om utvikling og forvaltning av konkrete systemkomponenter, mens IEA er et rammeverk for sikring av interoperabilitet mellom tekniske løsninger. Se figur 1 nedenfor, som illustrerer dette.

Figur 1

Alle tre regelverkene har til formål å fremme digital samhandling både på tvers av landegrensene og innenfor hvert enkelt land. eIDAS og SDG er løsninger som tilbyr funksjonalitet til bruk for grensekryssende bevisutveksling - eIDAS via lommeboken og SDG via Once-Only Technical System (OOTS). En av de viktigste sammenhengene mellom eIDAS og SDG, er at eIDAS leverer en grensekryssende autentiseringsmekanisme som SDG må benytte. eIDAS2 er todelt, og handler om identitetslommebok for fysiske personer, og virksomhetslommebok for juridiske personer.

Det følger av IEA at siden eIDAS og SDG er systemer som påvirker grensekryssende digital samhandling, må det i endringen og utviklingen av disse sikres at systemene kan samhandle med andre medlemslands systemer.

Etter ad-hoc gruppens syn har det vært hensiktsmessig å avgrense undersøkelsene til hovedsakelig å gjelde autentisering gjennom eID i eIDAS1,⁴ European Digital Identity Wallet (EUDIW) i eIDAS2 og OOTS i SDG.

---

⁴ Forordning (EU) nr. 910/2014 med hensyn til fastsettelse av et rammeverk for en europeisk digital identitet.

2 De relevante rettsaktene

Det juridiske bakteppet utgjør både viktige premisser og avgrensninger for notatets tema. Ad hoc-gruppens mandat er å se på sammenhengen mellom «eIDAS, SDG og IEA». EU har i tillegg, med hjemmel i disse tre rettsaktene, vedtatt en rekke gjennomføringsrettsakter som også er av relevans for ad hoc-gruppens vurderinger.

I det følgende gis en overordnet gjennomgang av rettsaktene med relevante tilhørende gjennomføringsrettsakter som har dannet det juridiske bakteppet for ad hoc-gruppens arbeid.

2.1 eIDAS2

Formålet med eIDAS2 er å styrke tillit, sikkerhet og interoperabilitet i digitale tjenester i hele EU/EØS. Forordningen innfører blant annet en europeisk digital identitetslommebok (EUDIW) som skal kunne brukes på tvers av landegrensener til identifisering, autentisering og digital signering.⁵ I eIDAS2 stilles det blant annet krav til lommebøkens tilgjengelighet, funksjoner og virkemåte. Det er frivillig for innbyggere hvorvidt de ønsker å ta i bruk den digitale lommeboken. Norske offentlige myndigheter må derfor kunne oppfylle alle innbyggernes rettigheter, uavhengig av om de har tatt i bruk lommeboken eller ikke.

eIDAS2 er en såkalt endringsforordning til eIDAS-forordningen⁶ fra 2014 (eIDAS1). eIDAS2 er altså ikke en rettsakt som vil virke selvstendig, men den gjennomfører en rekke endringer i eIDAS-forordningen fra 2014.⁷

eIDAS2 har omtrent 50 hjemler for gjennomføringsforordninger. Dette er forordninger som er ment å utfylle bestemmelsene i hovedrettsakten (eIDAS1). Per november 2025, er det vedtatt 25 slike gjennomføringsforordninger,⁸ som gir utfyllende bestemmelser om eksempelvis tillitslister over sertifiserte lommebøker, kjernefunksjoner, protokoller og brukergrensesnitt. Det er forventet en rekke flere gjennomføringsforordninger fra EU på dette området. Enkelte av disse gjennomføringsforordningene er sentrale for vurderingene i dette notatet, for eksempel forordning (EU) 2025/1569.⁹

---

⁵ Identitetslommeboken er gjennomført i nytt kapittel 1 som inneholder artikkel 5a – 5f.

⁶ Forordning (EU) nr. 910/2014 av 23. juli 2014 om elektronisk identifikasjon og tillitstjenester for elektroniske transaksjoner i det indre marked og om oppheving av direktiv 1999/93/EF.

⁷ Konsolidert versjon er tilgjengelig her: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/2024-10-18/eng>.

⁸ Se liste over vedtatte og foreslåtte gjennomføringsrettsakter her: <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/spaces/EUDIGITALIDENTITYWALLET/pages/915931811/The+European+Digital+Identity+Regulation>.

⁹ Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2025/1569 av 29. juli 2025 om fastsettelse av regler for anvendelsen av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 910/2014 med hensyn til kvalifiserte elektroniske attester av attributter levert av eller på vegne av et offentlig organ med ansvar for en autentisk kilde

eIDAS2 er ikke innlemmet i EØS-avtalen, men arbeidet med gjennomføring i norsk rett er påbegynt. Gjennomføringen av eIDAS2 i Norge ledes av DFD og Digdir. KVU og høringsnotat skal etter planen være klart i løpet av 2026. Ifølge Digitaliseringsstrategien skal alle norske innbyggere tilbys en digital lommebok med eID på høyt sikkerhetsnivå innen 2030.

Noen hovedpunkter for eIDAS2 er:

- **Europeisk digital identitetslommebok (EDIW):**
Alle medlemsland skal tilby en digital lommebok som gjør det mulig for innbyggere og virksomheter å identifisere seg, signere og dele bekreftede attributter på tvers av landegrensene.
- **Bruk i offentlig sektor:**
Alle offentlige virksomheter som krever digital identifikasjon og autentisering for tilgang til offentlige tjenester, skal godta bruk av EDIW.
- **Bruk i privat sektor:**
Store virksomheter (unntatt SMB) i bestemte sektorer – blant annet bank, finans, energi, helse, utdanning, digital infrastruktur og telekommunikasjon – må støtte EDIW der sterk autentisering er påkrevd.
- **Krav til store digitale plattformer:**
Såkalte VLOP-er (Very Large Online Platforms) definert i Digital Services Act (DSA) – som Google, Meta og Amazon – må tilby brukere autentisering via EDIW.
- **Krav til leverandører av notifikerte eID-ordninger:**
Nye bestemmelser om grensekryssende identifikasjon, interoperabilitet og sertifisering gjelder for alle notifikerte eID-leverandører.
- **Krav til tillitstjenesteleverandører:**
Strengere krav til sertifisering, tilsyn og teknisk integrasjon av tillitstjenester, herunder krav om støtte i nettlekere og digitale signaturløsninger.

eIDAS1, med endringene som følger av eIDAS2, har sammenhenger med SDG og IEA som er relevante for dette notatet. Notatets behandling vil være avgrenset til elektronisk ID i eIDAS1 og EUDIW i eIDAS2.

2.2 SDG

Formålet med SDG er å gjøre det enklere for innbyggere og bedrifter digitalt å utøve sine rettigheter, plikter og muligheter i det indre markedet. SDG forplikter i hovedtrekk medlemslandene til å etablere tre grensekryssende kapabiliteter:

1. **Digital selvbetjening:**
Skal gjøre det mulig for innbyggere og virksomheter å benytte digitale offentlige

tjenester i andre medlemsland enn sitt eget. Omfanget av medlemsstatenes forpliktelse framgår av SDG Vedlegg 2.

2. Automatisert datadeling:

Målet om automatisert datadeling mellom medlemsstatenes offentlige myndigheter skal realiseres ved etablering av en nasjonal løsning for OOTS.

3. Informasjonsforpliktelsen:

Dette dreier seg primært om å legge inn informasjon og lenker om plikter og rettigheter på Your Europe Portalen. Omfanget av dette framgår av SDG Vedlegg 1.

De største utfordringene for norsk offentlig sektor knytter seg til utvikling av løsninger knyttet til oppgave 1 og 2.

Europakommisjonen har vedtatt to gjennomføringsrettsakter som er hjemlet i SDG. Den første omhandler innsamling og deling av brukerstatistikk for tjenestene som etableres i SDG.¹⁰ Den andre etablerer OOTS som skal muliggjøre enkel og trygg utveksling av relevant dokumentasjon mellom myndigheter på tvers av landegrenser.¹¹

SDG og brukerstatistikk-gjennomføringsforordningen ble innlemmet i EØS-avtalen i 2022, og OOTS-forordningen i 2025. Det ble avholdt nasjonal høring om de to førstnevnte forordningene i Norge i 2023. OOTS-gjennomføringsforordningen ble kun omtalt i høringen «av informasjonshensyn».¹² Departementet utelukket ikke at det ville komme egen høringsprosess knyttet til denne forordningen på et senere tidspunkt. Arbeidet med innføring i norsk rett har hatt beskjeden fremdrift, men det er forventet at utrednings- og lovarbeidet vil opptrappes i 2026.

SDG har sammenhenger med eIDAS og IEA, og i dette notatet er det særlig sammenhenger knyttet til digital selvbetjening og automatisert datadeling som vil behandles – altså deler av SDG-forordningen og OOTS-forordningen.

2.3 IEA

Formålet med IEA er å sørge for at digital infrastruktur skal fungere på tvers av landegrenser i EU/EØS. En viktig forutsetning for dette, er samhandling mellom digitale systemer som benyttes av offentlige virksomheter til å tilby grensekryssende tjenester.

---

¹⁰ Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2020/1121 av 29. juli 2020 om innsamling og utveksling av brukerstatistikk og tilbakemeldinger om tjenestene i den felles digitale portalen i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1724

¹¹ Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/1463 av 5. august 2022 om fastsettelse av tekniske og operasjonelle spesifikasjoner for det tekniske systemet for automatisert utveksling av bevis over landegrensene og anvendelse av "engangsprinsippet" i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1724

¹² Høringsnotat – Forslag til nasjonal gjennomføring av forordningen om en digital portal for informasjon om det indre marked mv., tilgjengelig her: <https://www.regjeringen.no/contentassets/9927c068c1214371aed096290daa24aa/horingsnotat.pdf>.

Frem til vedtakelsen av IEA, har EU operert med European Interoperability Framework (EIF). Norge forpliktet seg til å implementere EIF i 2017, og har etablert et nasjonalt rammeverk for interoperabilitet - «Rammeverk for digital samhandling».

Både eIDAS og SDG nødvendiggjør at det utvikles nye systemer og løsninger, eller at eksisterende systemer endres, for å muliggjøre samhandling på tvers av landegrenser. IEA oppstiller en rekke krav og prinsipper for hvordan slike grensekryssende digitale tjenester skal utvikles, og hvordan medlemsland kan samarbeide for å sørge at systemene som utvikles kan samhandle på tvers av landegrenser.

Forordningen introduserer et rammeverk for samarbeid i offentlige administrasjoner over hele EU. Rammeverket skal bidra til å bygge en sikker grenseoverskridende utveksling av data og enighet om delte digitale løsninger, som for eksempel programvare med åpen kildekode, retningslinjer, rammeverk og IT-verktøy.

IEA skal videre gjøre offentlige virksomheter i stand til å samarbeide mer effektivt, utveksle informasjon og sikre sømløs levering av offentlige tjenester på tvers av både landegrenser, sektorer og organisasjonsgrenser. Forordningen har også som målsetting å stimulere til offentlig innovasjon.

EU har identifisert et behov for å styrke kravene til interoperabilitet hos medlemsstatenes grensekryssende tjenester. Den europeiske digitale infrastrukturen må samhandle på tvers av landegrenser, og IEA er ment å være det fremste verktøyet for å sikre slik interoperabilitet.

Noen hovedpunkter fra IEA er:

- **Krav om interoperabilitetsvurderinger:**

IEA pålegger medlemsstatene å utføre «interoperabilitetsvurderinger» ved utvikling av nye, eller vesentlig endring i eksisterende, systemer som har grensekryssende funksjoner. Vurderingene skal ta utgangspunkt i EIF, og IEA lovfester derfor prinsippene EIF oppstiller.

- **Tydligere styring av interoperabilitetsarbeid:**

IEA etablerer en tydeligere forvaltningsstruktur for interoperabilitetsarbeidet. Blant annet ved å opprette:

- *Interoperable Europe Portal*

Dette skal være en sentralisert plattform for deling- og gjenbruk av digitale løsninger, fortrinnsvis basert på åpen kildekode.

- *Interoperable Europe Board*

Dette «rådet» vil blant annet vedta felles gjenbrukbare interoperabilitetsløsninger/-ressurser, støtte- og innovasjonstiltak og oppdatere EIF.

- *Interoperable Europe Community*
Dette skal være et forum bestående av fagfolk og øvrige interessenter som skal gi råd om interoperabilitet og innovasjon i offentlig sektor.
- *Nasjonale vedkommende myndigheter*
Disse skal blant annet være pådrivere og koordinatorene for anvendelsen av IEA nasjonalt.

IEA skiller seg noe fra eIDAS og SDG ved at eIDAS og SDG retter søkelys mot konkrete tjenester som skal utvikles og tilbys til EUs borgere, mens IEA utgjør et rammeverk for *hvordan* slike tjenester skal utvikles. IEA skal sikre at man allerede i tidlig fase sørger for at systemene som utvikles er i stand til å samhandle, og at det er mulig å utveksle informasjon mellom dem. På bakgrunn av dette er det ikke helt presist å omtale forbindelser mellom IEA på den ene siden og eIDAS og SDG på den andre som «sammenhenger». IEA utgjør nemlig en form for «rammeverk» som skal hensyntas ved utvikling eller endring av systemer og løsninger som utvikles på bakgrunn av eIDAS eller SDG.

2.4 Status for rettsakter – «tidslinje»

Punkt 2 i mandatet til ad hoc-gruppen er å «Lage en tidslinje over mulig tidspunkt for innføring i Norge». Arbeidet med nasjonal gjennomføring av disse rettsaktene er på så forskjellig stadium, og det er foreløpig svært usikkert når innføring vil skje. Ad hoc-gruppen mener derfor det er mest hensiktsmessig å lage en oversikt som kan oppdateres i takt med arbeidet. Utarbeidelse av tidslinje vil kun bli gjetning fra ad hoc-gruppens side, da framdriften vil avhenge av prosesser utenfor gruppens kontroll.

Nedenfor følger derfor en forenklet oversikt. Rettsaktens gjennomføringsrettsakter ligger likt i løpet som hovedrettsakten, med unntak av OOTS-forordningen (se punkt 2.2 for status).

Rettsakt	EØS-prosess	Nasjonal prosess	Forventninger
eIDAS2	Ikke innlemmet i EØS	Høringsnotat utarbeides	Høring i 2026
SDG	Innlemmet i EØS	Gjennomført høring	Ingen foreløpig
OOTS	Innlemmet i EØS		Ingen foreløpig
IEA	Ikke innlemmet i EØS	Høringsnotat utarbeides	Høring i 2026/2027

3 Sammenhenger mellom rettsaktene

3.1 Direkte sammenhenger mellom rettsaktene

Enkelte av rettsaktene som er gjenstand for dette notatet (inkl. gjennomføringsrettsakter) viser til hverandre. Dette skaper avhengigheter mellom systemene som rettsaktene gjelder, og illustrerer at disse regelverkene er ment å fungere sammen.

Det vil sikre samspill mellom systemene, for eksempel ved at eID som oppfyller kravene til eIDAS skal aksepteres for å autentisere en bruker som ønsker å overføre bevis iht. OOTS. I andre rettsakter er interoperabilitet bygget inn, ved at det er bestemt at en teknisk løsning for identitetslommeboken (eIDAS2) utvikles på samme tekniske system som SDG/OOTS.

Ad hoc-gruppen har utarbeidet en oversikt over de sammenhengene og avhengighetene som er avdekket gjennom arbeidet med rettsaktene, inntatt som Vedlegg 1. Det tas forbehold om at det kan være sammenhenger vi har oversett.

Som det framgår av oversikten, har rettsaktenes kronologiske rekkefølge betydning for hvilke rettsakter det henvises til. Det er for eksempel naturlig at SDG henviser til eIDAS1, ettersom SDG ble vedtatt i 2018 og eIDAS1 i 2014. SDG henviser derimot ikke til eIDAS2 eller til IEA, ettersom disse regelverkene ble til i senere tid enn SDG.

3.2 Indirekte sammenhenger mellom rettsaktene

3.2.1 Løsningene utfyller hverandres funksjoner

Det er eksempler på sammenhenger mellom regelverkene, uten at dette fremgår direkte av rettsaktene:

- Gjennomføringsforordning (EU) 2025/846 omhandler identitetsmatching, og krever at medlemsstater kan koble en eID/lommebok-identitet til en fysisk person. Ettersom OOTS krever at bevis kun utleveres til riktige personer, er OOTS avhengig av at det finnes tekniske løsningene for identitetsmatching som oppstilles i (EU) 2025/846.

3.2.2 Innebygget interoperabilitet

Innvirkningen av IEA kommer til uttrykk gjennom øvrig lovgivning, selv om forordningen ikke henvises til direkte i de andre rettsaktene. Eksempler på dette er blant annet at:

- Gjennomføringsforordning (EU) 2024/2977 standardiserer PID som navn, fødselsdato og en unik identifiserer (for eksempel fødselsnummer/D-nummer). Dette er for å sikre semantisk interoperabilitet, etter prinsippene i IEA og EIF.

- Gjennomføringsforordning (EU) 2024/2980 omhandler notifikasjonsmekanismene overfor Kommisjonen. Notifikasjonen resulterer i en «tillitsliste» over godkjente lommebøker. Denne tillitslisten kan anses å være en «interoperability solution», jf. art. 2 i IEA.
- Gjennomføringsforordning (EU) 2024/2982 omhandler protokoller og grensesnitt som skal støttes av eIDAS2. Forordningen stiller dermed krav til «språkene» lommebøkene skal snakke, og standardiserer protokoller og grensesnitt. Dette utgjør derfor teknisk interoperabilitet, i tråd med IEA og EIF.

3.3 Koblinger knyttet til de ulike EIF prinsippene

Ad hoc-gruppen har også utarbeidet en oversikt over hvordan rettsaktene forholder seg til hverandre, sett ut fra de fire prinsippene i EIF; juridisk, organisatorisk, semantisk og teknisk.

Overordnede sammenhenger knyttet til de ulike EIF lag:

Nivå	SDG – fokus	eIDAS2 – fokus	Sammenheng
Juridisk	Krav om digitale prosedyrer på tvers av EU/EØS (f.eks. registrering, søknader og dokumenter)	Rammelov for elektronisk ID, signaturer og tillitstjenester med gjensidig anerkjennelse	SDG-prosedyrer kan være juridisk bindende over landegrenser fordi eIDAS2 sikrer gyldig ID og signatur
Organisatorisk	Offentlige etater må tilby tjenester via felles portaler og samhandle grensekryssende	Offentlige og private aktører må samarbeide om EU Digital Identity Wallet og tillitstjenester	Organisasjoner som leverer SDG-tjenester må integrere eIDAS2-løsninger for autentisering og signering
Semantisk	Bruk av harmoniserte begreper og datasett for prosedyrer og dokumenter	Standardiserte identitetsattributter og bevis (f.eks. fødselsdato, vitnemål og lisens)	Data og attributter fra eIDAS2 brukes til å standardisere og validere informasjon i SDG-prosedyrer

Nivå	SDG – fokus	eIDAS2 – fokus	Sammenheng
Teknisk	Plattform for “once-only”-prinsippet, interoperable API-er og sikker datautveksling	Infrastruktur for digital identitet (wallets, autentisering, signaturer og stempler)	eIDAS2-wallet muliggjør sikker innlogging, deling av verifiserte data og digital signering i SDG-portaler

3.4 Utdypning av teknisk og semantiske sammenhenger

Det eksisterer synergier mellom SDG/OOTS og EUDIW, særlig på det semantiske nivå, men mindre på det tekniske. Enten bruker du OOTS til en meldingsbasert datadelingstransportkanal, eller EUDIW til en mer «bruker-basert» transport-kanal. Oppsummert betyr dette:

Semantisk nivå – sterk synergi

- **SDG/OOTS (Once Only Technical System)** og **EUDIW (EU Digital Identity Wallet)** bygger begge på felles semantiske modeller for attributter, identitet, og offisielle bevis (credentials).
- Begge bruker **EIF-prinsippene** og **Core Vocabularies** fra EU (som Core Person, Core Location, Core Evidence).
- Dette betyr at et «vitnemål», en «bedriftsregistrering» eller en «adresse» skal ha samme semantiske betydning uansett hvilken kanal som brukes.
Synergi: EUDIW kan bruke de samme semantiske beskrivelsene som OOTS for å sikre at bevis forstås på tvers av medlemsstater og systemer.

Tekniske nivå – divergens / ulike paradigmer

- **OOTS (SDG)** → bygger på et *system-til-system*-prinsipp: datautveksling skjer mellom myndigheters systemer via en meldingsbasert transportkanal (API-integrasjon, sikker datahentning fra autoritative kilder).
- **EUDIW (eIDAS2)** → er *bruker-sentrert*: borgeren eier og kontrollerer dataene selv, og deler dem via sin wallet (self-sovereign identity-prinsipp).
Forskjell: OOTS er automatisert og maskin-til-maskin; EUDIW er interaktiv og individ-til-tjeneste.
Teknisk overlapp finnes, men ikke fullstendig – det er to forskjellige datadelingstopologier.

4 Kommisjonsrapport om synergier mellom OOTS og EUDIW

EU-kommisjonen etablerte en ekspertgruppe (contact group) i 2022, for å analysere og definere en implementeringsstrategi for synergier mellom OOTS og EUDIW. Gruppen leverte en rapport i 2024,¹³ og endelig versjon av rapporten i november 2025, «Synergies between the Once-Only Technical System and the EU Digital Identity Wallet».¹⁴

I den endelige rapporten identifiseres seks synergier mellom OOTS og EUDIW. Med synergier menes at et av systemene kan dra nytte av å gjenbruke kapabilitetene til det andre systemet, enten i sin helhet eller kun komponenter av det.

Synergiene deles inn i to kategorier. Det første er brukeropplevessynergier. Dette går ut på at OOTS gjenbraker EUDIW for å legge til rette for og heve brukeropplevelsen til innbyggere og næringsdrivende, ved grensekryssende prosedyrer på internett. Det andre er investeringssynergier. Det er at OOTS gjenbraker generelle byggeklosser i EUDIW-økosystemet. Dette vil optimalisere IT-investeringer, ved at det ikke utvikler konkurrerende tekniske infrastrukturer. Videre kan gjenbruk av allerede testede byggeklosser senke risikoen knyttet til å implementere EUDIW i hele EU.

De seks identifiserte synergiene er:

- 1. EUDI Wallet som autentiseringsmekanisme.** Lommeboken kan brukes til identifikasjon og autentisering ved bruk av OOTS, både for personer som handler på egne vegne og – potensielt – som representanter for andre. Førstnevnte er testet og avtalt, mens representasjon fortsatt er under utredning.
- 2. Utstedelse av bevis i EUDI-format.** Både forhåndsvisningsområdet i OOTS og nasjonale prosedyreportaler kan tilby utstedelse av bevis i EUDI-kompatibelt format. Synergien er lovende, men krever videre avklaringer knyttet til kravene for utstedere av elektroniske attestasjoner.
- 3. Kombinasjon av bevis.** Brukere kan kombinere bevis fra lommeboken med bevis hentet via OOTS. Dette er enighet om og regnes som en viktig forbedring av brukerreisen.
- 4. Bruk av OOTS for verifisering av elektroniske attributter.** Kvalifiserte tillitstjenesteleverandører (QTSP-er) som skal utstede attributter til lommeboken, kan bruke OOTS' felleskomponenter for å finne og kontakte

---

¹³ Første versjon av rapporten er tilgjengelig her: <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/spaces/OOTS/pages/713526462/Contact+Group+publishes+report+on+synergies+between+the+Once-Only+Technical+System+and+EU+Digital+Identity+Wallet>

¹⁴ Endelig versjon av rapporten er tilgjengelig her: <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/spaces/OOTS/pages/930450665/Two+systems+one+vision>

autentiske datakilder ved utstedelse av kvalifiserte elektroniske attestasjoner (QEAA). Synergien er teknisk testet, og var vellykket.

- 5. Oppdagelse av autentiske kilder.** Brukere og lommebok-økosystemet kan bruke OOTS' felleskomponenter til å finne offentlige virksomheter som kan utstede attestasjoner basert på autentiske kilder. Testet med godt resultat.
- 6. Felles semantisk grunnlag.** Lommeboken kan bruke OOTS for å lagre data og teknisk informasjon om kompatible digitale dokumenter. Lommeboken kan ta i bruk OOTS' semantiske database for regelverk, datamodeller og spesifikasjoner. Dette gir et felles rammeverk for attestasjoner og letter videre utvikling. Synergien er teknisk testet og vurdert som gjennomførbar.

Siden rapporten kom helt i slutfasen av ad hoc-gruppens arbeid, har ikke rapporten blitt innarbeidet gjennomgående i dette notatet.

5 Konsekvenser for norske offentlige virksomheter

5.1 Konsekvenser for virksomheter

En fullstendig kartlegging og oversikt over hvilke virksomheter som forventes å bli omfattet av de tre rettsaktene som notatet omhandler, ville kreve et vesentlig utredningsarbeid. Ad hoc-gruppen har ikke hatt ressurser eller kompetansen til å utføre denne utredningen innenfor tidsrammene som ble gitt.

I det følgende gis det derfor en generell oversikt over hvilke typer offentlige virksomheter som blir omfattet av de ulike rettsaktene, samt hvilke typer krav og oppgaver som vil gjelde dem.

5.2 eIDAS

1. Offentlige virksomheter

Alle offentlige virksomheter som må akseptere lommeboka på sikkerhetsnivå høyt vil berøres av eIDAS2. Offentlige digitale tjenester må tilpasses for å støtte autentisering og identifikasjon via EUDIW. Eksisterende løsninger som ID-porten og underliggende eID-er (f.eks. BankID, Buypass, Commfides) må videreutvikles for å oppfylle krav til interoperabilitet og grensekryssende bruk. Nye krav til sikkerhet, personvern og håndtering av brukerdata i samsvar med GDPR og eIDAS2 må etterleves av offentlige virksomheter.

2. Private virksomheter

Større virksomheter i regulerte sektorer må forberede teknisk og organisatorisk støtte for EUDIW-autentisering. Eksisterende autentiserings- og kundeløsninger må oppdateres for å håndtere nye standarder for digital identitet og sertifikater. Virksomheter som tilbyr tjenester på tvers av EU/EØS får mulighet til enklere grensekryssende identifikasjon, men må samtidig forholde seg til nye krav for sikkerhet og brukervilkår.

3. Leverandører av eID og tillitstjenester

Norske tilbydere av notifiserte eID-ordninger og kvalifiserte tillitstjenester må oppfylle nye sertifiseringskrav. Dette innebærer økte krav til dokumentasjon, sikkerhetstesting og samsvarskontroll fra tilsynsmyndigheter. Samtidig åpner regelverket for nye forretningsmuligheter for tilbydere som kan levere EUDIW-kompatible løsninger.

5.3 SDG

Arbeidet med kravene om grensekryssende selvbetjening og bevisutveksling kan bli ganske omfattende for de berørte virksomhetene. Dette er også påpekt av flere høringsinstanser i høringen om SDG våren 2024. Noen av hovedpunktene som forventes å bli arbeidskrevende:

- Analysen av hvilke digitale tjenester som blir berørt, kartlegging av nødvendige endringer i berørte digitale tjenester og utvikling av de nødvendige endringene.
- Det forventes nye oppgaver mht. drift og forvaltning. EU-systemets krav til logging, statistikk og rapportering vil for mange virksomheter være nytt.

Det vil forenkle redesign-arbeidet dersom sentrale OOTS-løsningskomponenter kan leveres av for eksempel Digdir. Dette forutsetter likevel integrasjon mot disse komponentene. Erfaringer fra EU viser at nesten uansett valg av OOTS-løsningsarkitektur ligger størsteparten av arbeidet og en vesentlig del av den økonomiske byrde ute hos virksomhetene.¹⁵

I Vedlegg 2 til dette notatet er tabellene fra SDG Vedlegg I og II tatt inn. SDG Vedlegg I gir en oversikt over hvilke opplysninger som skal tilgjengeliggjøres på internett for borgere og foretak. SDG Vedlegg II gir en oversikt over hvilke prosedyrer som skal kunne selvbetjenes av EU-borgere i hele EU/EØS og det skal kunne utveksles bevis for, jf. OOTS. I siste kolonne er det gjort et forsøk på å fylle inn de berørte virksomhetene for de enkelte opplysningene og prosedyrene.

Tabellene er ikke ment å være uttømmende eller endelig svar på hvordan dette vil bli, men en foreløpig vurdering av potensielt berørte norske offentlige virksomheter. De utgjør likevel et godt utgangspunkt for videre arbeid. Enkelte av punktene står ubesvart, da ad hoc-gruppen ikke fant tilstrekkelig informasjon om hvilken offentlig myndighet som vil bli berørt.

5.4 IEA

Med ikrafttredelsen av IEA i EU, er offentlige virksomheter i EU-land forpliktet til å gjennomføre interoperabilitetsvurderinger når de gjør endringer av juridisk, organisatorisk, semantisk eller teknisk karakter på digitale offentlige tjenester som krever samhandling på tvers av landegrensene.

IEA er ikke innført i norsk lov, men mange norske offentlige virksomheter har gjennom EIF bilaterale samarbeid med andre myndigheter om utvikling av grensekryssende digitale offentlige tjenester som krever samhandling. Myndighetsorganer i EU-land kan også kontakte tilsvarende offentlige virksomheter i Norge, dersom de trenger informasjon for å gjennomføre en interoperabilitetsvurdering. Offentlige virksomheter bør derfor få oversikt over interne data, prosesser, tekniske løsninger, regelverk og hvilke utenlandske aktører de samarbeider med. Da kan de enklere svare ut eventuelle henvendelser fra utlandet.

Norske virksomheter er i europatoppen til å overholde EIF, så det er grunn til å tro at norske offentlige virksomheter vil bli påvirket av endringer og beslutninger knyttet til IEA.

---

¹⁵ For mer informasjon, se Digdirs besvarelse til KDD av oppdrag 3 i tildelingsbrev for 2023, «Plan for hvordan Digdir skal bygge opp kapasitet til å følge opp Single Digital Gateway (SDG)».

Norges overordnede arkitekturprinsipper, rammeverk for digital samhandling og felles økosystem er utledet fra EIF og legger sterke føringer for utforming, innføring, drift, vedlikehold og forvaltning av digitale offentlige tjenester. Dette gjelder særlig i statlig sektor, men også i økende grad kommunal og fylkeskommunal sektor.

6 anbefalinger til det videre arbeidet

Ad hoc-gruppen har besvart spørsmålene som mandatet stiller og anbefaler at arbeidet fortsettes.

Da rettsaktene ikke er gjennomført i norsk rett er det flere av virksomhetene i ad hoc-gruppen som ikke har startet arbeidet med implementeringen av dem. Det er sannsynlig at flere sammenhenger og avhengigheter vil avdekkes når implementeringsarbeidet kommer i gang.

Dette notatet viser at det er klare sammenhenger og avhengigheter mellom disse rettsaktene og systemene de regulerer. Det viser også at EU har sett disse rettsaktene som ledd i å oppnå den større målsetningen om en bedre integrasjon av det indre markedet.

Det er hensiktsmessig at disse systemene ses i sammenheng når løsningene for å etterleve rettsaktene skal utvikles. I arbeidet bør det samarbeides nasjonalt i tillegg til å se til løsningene som er utviklet i EU. Det er derfor viktig at Skate-virksomhetene kobler seg på arbeider som allerede er i gang, og som kommer i fremtiden. Digdir vil ha en viktig rolle i dette arbeidet, både med rettsaktene, men også med å sørge for koordinering og medvirkning. Dersom norske offentlige virksomheter kan finne overlappende behov kan de samskape og/eller samarbeide om løsningene, noe som kan medføre betydelige effektivitetsgevinster og stordriftsfordeler.

EU-gruppa bør derfor følge utviklingen i det nasjonale lovarbeidet nøye, i tillegg til eventuelle utviklinger i EU.

Når det gjelder IEA må det gjøres en kartlegging av hvilke samarbeidsavtaler norsk offentlig sektor har med tilsvarende myndighetsorganer i EU når det gjelder utvikling av digitale offentlige tjenester som krever samhandling på tvers av landegrensene. Det må lages en oversikt over hva disse samarbeidsavtalene handler om – er det et juridisk, organisatorisk, semantisk eller teknisk samarbeid? Når denne oversikten er på plass, så vil det bli enklere å se avhengigheter, begrensninger, forutsetninger, utfordringer og muligheter på tvers av offentlige virksomheter i Norge og i utlandet knyttet til ett eller flere av lagene i samhandlingsmodellen til EIF.

Vedlegg 1 Oversikt over sammenhenger i regelverk

Kilde	Viser til	Hva
SDG Fortalen (21)	910/2014 (eIDAS1)	SDG bør bygge på eIDAS, siden eIDAS inneholder vilkår for at medlemsstater skal godkjenne elektroniske ID-løsninger fra andre medlemsstater
SDG Fortalen (70)	910/2014 (eIDAS1)	Medlemsstater oppfordres til å skape tillit til elektroniske tjenester ved å bruke eIDAS-rammeverket for å sikre tilstrekkelig høyt sikkerhetsnivå
SDG Art. 13	910/2014 (eIDAS1)	Krav om at grensekryssende brukere skal kunne identifisere og autentisere seg og signere og forsegle dokumenter, slik det følger av eIDAS1
SDG Art. 30	910/2014 (eIDAS1)	I SDG nedsettes det en gruppe, «the gateway coordination group». Blant dens oppgaver er å være pådriver for blant annet online-metoder for autentisering, identifikasjon og signatur slik det følger av eIDAS1
OOTS Fortalen (7)	910/2014 (eIDAS1)	OOTS' arkitektur skal koordineres med eIDAS1 for grensekryssende autentisering av en bruker.
OOTS Fortalen (8)	910/2014 (eIDAS1)	Medlemsstater skal sørge for at grensekryssende elektroniske leveringstjenester som kreves av OOTS, skal etterleve kravene for slike tjenester i eIDAS1.
OOTS Fortalen (20)	910/2014 (eIDAS1)	Elektroniske identifikasjonsmetoder utstedt etter eIDAS1 skal brukes når brukere ber om å bruke OOTS.
OOTS Fortalen (21)	910/2014 (eIDAS1)	OOTS skal benytte eIDAS1 for å identifisere brukere som representerer andre.
OOTS Art. 5 nr. 3 (a), (b), nr. (4)	910/2014 (eIDAS1)	Henviser til notifiserte elektroniske identifikasjonsmetoder iht. eIDAS1
OOTS Art. 9 nr. 1 (c)	910/2014 (eIDAS1)	Brukere skal informeres om at representasjonsløsning iht. eIDAS1 kan benyttes for å bli representert av andre.
OOTS Art. 11 nr. 1	910/2014 (eIDAS1)	Brukere skal kun autentiseres ved elektroniske identifikasjonsmetoder som er notifisert iht. eIDAS1. Gjelder også ved representasjon.
OOTS Art. 13 nr. 1 (g)	910/2014 (eIDAS1)	Den som forespør bevis skal sikre at forespørselen inneholder sikkerhetsnivået (level of assurance) på metoden som benyttes.

(EU) 2025/1569 Art. 10	OOTS	Forordningen omhandler bl.a. utstedelse av kvalifiserte elektroniske attesteringer av attributter. Det stilles klare krav i forordningen at systemet skal bygges på SDG/OOTS, ¹⁶ og at løsningene fra SDG/OOTS skal gjenbrukes ved utstedelse av attributter.
---------------------------	------	--

---

¹⁶ Formulert slik fordi i (EU) 2025/1569 vises det til SDG art. 14, som omhandler OOTS og inneholder hjemmel til gjennomføringsforordningen til OOTS.

Vedlegg 2 SDG Vedlegg 1 og 2

SDG Vedlegg I: Opplysningsområder som er relevante for borgere og foretak som utøver sine rettigheter i det indre marked, som nevnt i artikkel 2 nr. 2 bokstav a)

Opplysningsområder som gjelder borgere

Område	Opplysninger om rettigheter, forpliktelser og regler	Berørte virksomheter
A. Reiser i Unionen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumenter som unionsborgere, deres familiemedlemmer som ikke er unionsborgere, mindreårige som reiser alene, og borgere som ikke er unionsborgere, må ha når de reiser over landegrensene i Unionen (ID-kort, visum, pass). 2. Rettigheter og forpliktelser for reisende med fly, tog, skip eller buss i og fra Unionen og for reisende som kjøper pakkereiser eller sammensatte reisearrangementer. 3. Bistand ved redusert mobilitet ved reise i og fra Unionen. 4. Transport av dyr, planter, alkohol, tobakk, sigaretter og andre varer ved reise i Unionen. 5. Taleanrop og sending og mottak av elektroniske meldinger og elektroniske data i Unionen.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politiet (pass/ID)/UDI (Visum) 2. Luftfartstilsynet, Sjøfartsdirektoratet, Statens jernbanetilsyn 3. Luftfartstilsynet, Sjøfartsdirektoratet, Statens jernbanetilsyn 4. Tolletaten/Mattilsynet 5. Nkom
B. Arbeid og pensjon i Unionen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Søke arbeid i en annen medlemsstat. 2. Begynne å arbeide i en annen medlemsstat. 3. Godkjenning av kvalifikasjoner med henblikk på ansettelse i en annen medlemsstat.	<ol style="list-style-type: none"> 1. NAV 2. NAV, Skatteetaten 3. HK-dir, Helsedirektoratet

	<p>4. Skatt i en annen medlemsstat.</p> <p>5. Regler for ansvarsforsikring og obligatorisk forsikring i forbindelse med opphold eller arbeid i en annen medlemsstat.</p> <p>6. Arbeidsvilkår, herunder for utsendte arbeidstakere, fastsatt ved lov eller rettslig instrument (herunder opplysninger om arbeidstid, lønnet permisjon, rett til ferie, rettigheter og forpliktelser når det gjelder overtidsarbeid, helsekontroller, avtaleoppsigelse, avskjedigelse og oppsigelse).</p> <p>7. Likebehandling (regler som forbyr forskjellsbehandling på arbeidsplassen, regler om lik lønn for menn og kvinner og om lik lønn for ansatte med tidsbegrensede eller tidsubegrensede arbeidsavtaler).</p> <p>8. Helse- og sikkerhetskrav i forbindelse med forskjellige former for virksomhet.</p> <p>9. Trygderettigheter og -forpliktelser i Unionen, herunder for mottak av pensjon.</p>	<p>4. Skatteetaten</p> <p>5. NAV</p> <p>6. Arbeidstilsynet</p> <p>7. Likestilling- og diskrimineringsombudet</p> <p>8. Arbeidstilsynet</p> <p>9. NAV, Skatteetaten</p>
<p>C. Kjøretøyer i Unionen</p>	<p>1. Føre en motorvogn midlertidig eller permanent inn i en annen medlemsstat.</p> <p>2. Ta eller fornye førerkort.</p> <p>3. Tegne en obligatorisk motorvognforsikring.</p> <p>4. Kjøp og salg av en motorvogn i en annen medlemsstat.</p> <p>5. Nasjonale trafikkregler og krav til førere, herunder generelle regler for bruk av nasjonal veiinfrastruktur: tidsbaserte avgifter (vignetter), avstandsbaserte avgifter (bompenger), klistremerker som angir utslippsnivå.</p>	<p>1. Tolletaten, Skatteetaten, Statens Vegvesen</p> <p>2. Statens vegvesen</p> <p>3. Finanstilsynet, Statens Vegvesen</p> <p>4. Statens vegvesen</p> <p>5. Statens vegvesen, Politiet</p>

<p>D. Opphold i en annen medlemsstat</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Midlertidig eller permanent flytting til en annen medlemsstat. 2. Kjøp og salg av fast eiendom, herunder eventuelle vilkår og forpliktelser knyttet til beskatning, eierskap eller bruk av slik eiendom, herunder bruk som sekundærbolig. 3. Delta i kommunevalg og valg til Europaparlamentet. 4. Krav om oppholdskort for unionsborgere og deres familiemedlemmer, herunder familiemedlemmer som ikke er unionsborgere. 5. Vilkår som får anvendelse på naturalisering av personer fra en annen medlemsstat. 6. Regler som får anvendelse ved dødsfall, herunder regler for hjemtransport av avdøde til en annen medlemsstat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatteetaten (Folkeregisteret) 2. Kartverket, Skatteetaten 3. Valgdirektoratet 4. UDI, Politiet 5. UDI 6. Utenriksdepartementet, Statsforvalteren
<p>E. Utdanning eller praksisopphold</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utdanningssystemet i en annen medlemsstat, herunder førskoleundervisning og pass av barn, grunnskoleutdanning, videregående og høyere utdanning samt voksenopplæring. 2. Frivillig arbeid i en annen medlemsstat. 3. Praksisopphold i en annen medlemsstat. 4. Forskning i en annen medlemsstat som ledd i et utdanningsprogram. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utdanningsdirektoratet, HK-dir 2. 3. HK-dir 4. Forskningsrådet
<p>F. Helsetjenester</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Få medisinsk behandling i en annen medlemsstat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helsedirektoratet, Helfo

	<p>2. Kjøp av reseptpliktige legemidler i en annen medlemsstat enn den der resepten er utstedt, på nettet eller personlig.</p> <p>3. Sykeforsikringsregler som får anvendelse ved kort- eller langvarige opphold i en annen medlemsstat, herunder regler for hvordan man søker om europeisk helsetrygdkort.</p> <p>4. Generelle opplysninger om rett til tilgang til eller plikt til å delta i offentlig tilgjengelige forebyggende helsetiltak.</p> <p>5. Tjenester som ytes via nasjonale nødnumre, herunder «112» og «116».</p> <p>6. Rettigheter og vilkår i forbindelse med flytting til omsorgsbolig.</p>	<p>2. Legemiddelverket, Direktoratet for medisinske produkter</p> <p>3. Helfo, FHI</p> <p>4. Helsedirektoratet, FHI</p> <p>5. Nkom, Helsenorge, Politiet</p> <p>6. Helsedirektoratet</p>
<p>G. Rettigheter for borgere og familier</p>	<p>1. Fødsel, foreldremyndighet over mindreårige barn, foreldreansvar, regler for surrogati og adopsjon, herunder stebarnsadopsjon, underholdningsplikt for barn i en grenseoverskridende familiesituasjon.</p> <p>2. Samliv som par med forskjellige nasjonaliteter, herunder likekjønnede par (ekteskap, sivilt eller registrert partnerskap, separasjon, skilsmisse, formuesforhold mellom ektefeller, samboeres rettigheter).</p> <p>3. Regler for anerkjennelse av kjønnsidentitet.</p> <p>4. Rettigheter og forpliktelser i forbindelse med arv i en annen medlemsstat, herunder skatteregler.</p> <p>5. Rettigheter og regler som får anvendelse ved foreldres bortføring av egne barn til et annet land.</p>	<p>1. Skatteetaten (Folkeregisteret), Bufdir, Nav</p> <p>2. Skatteetaten, Statsforvalteren</p> <p>3. Skatteetaten (Folkeregisteret), Helsedirektoratet</p> <p>4. Skatteetaten</p> <p>5. Justis- og beredskapsdepartementet</p>

<p>H. Forbrukerrettigheter</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kjøp av varer, digitalt innhold eller tjenester (herunder finansielle tjenester) fra en annen medlemsstat, på nettet eller personlig. 2. Innehav av en bankkonto i en annen medlemsstat. 3. Tilkopling til allmennyttige tjenester som gass, elektrisitet, vann, renovasjon, telekommunikasjon og internett. 4. Betalinger, herunder betalingsoverføringer og forsinkelser i betalinger over landegrensene. 5. Forbrukerrettigheter og garantier i forbindelse med kjøp av varer og tjenester, herunder prosedyrer for løsning av forbrukertvister og erstatning. 6. Trygghet og sikkerhet i forbindelse med forbruksvarer. 7. Leie av motorvogn. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forbrukertilsynet 2. Finanstilsynet, Finansportalen (Forbrukerrådet) 3. Nkom, NVE, DSB 4. Finanstilsynet, Forbrukertilsynet 5. Forbrukertilsynet, Forbrukerklageutvalget 6. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 7. Forbrukertilsynet
<p>I. Vern av personopplysninger</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utøvelse av registrertes rettigheter i forbindelse med vern av personopplysninger. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Datatilsynet

Opplysningsområder som gjelder foretak

Område	Opplysninger om rettigheter, forpliktelser og regler	Berørte virksomheter
J. Oppstart, drift og avvikling av virksomhet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Registrere en virksomhet, endre en virksomhets juridiske form eller avvikle virksomheten. 2. Flytte en virksomhet til en annen medlemsstat. 3. Immaterialrettigheter (søke om patent, registrere et varemerke, en tegning eller design, oppnå en lisens for reproduksjon). 4. Rettferdighet og åpenhet i handelspraksis, herunder forbrukerrettigheter og garantier i forbindelse med salg av varer og tjenester. 5. Tilgang på nettbaserte løsninger for betalinger over landegrensene ved salg av varer og tjenester på nettet. 6. Rettigheter og forpliktelser i henhold til avtaleretten, herunder renter ved forsinket betaling. 7. Insolvensbehandling og avvikling av selskaper. 8. Kredittforsikring. 9. Fusjon av selskaper eller salg av virksomhet. 10. Erstatningsansvar for ledelsen i et selskap. 11. Regler og forpliktelser i forbindelse med behandling av personopplysninger.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brønnøysundregistrene 2. Brønnøysundregistrene, Skatteetaten 3. Patentstyret 4. Forbrukertilsynet, Forbrukerrådet 5. Finanstilsynet, Eksfin 6. 7. Domstolene, Altinn, Konkursregisteret 8. Eksfin 9. Brønnøysundsregistrene, Konkurransetilsynet 10. 11. Datatilsynet

K. Ansatte	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeidsvilkår fastsatt ved lov eller rettslig instrument. 2. Trygderettigheter og -forpliktelser i Unionen. 3. Ansettelse av arbeidstakere i andre medlemsstater. 4. Likebehandling. 5. Bestemmelser om personalrepresentanter. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeidstilsynet 2. NAV, Skatteetaten 3. NAV, UDI 4. Likestillings- og diskrimineringsombudet, Arbeidstilsynet 5. Arbeidstilsynet
L. Skatter og avgifter	<ol style="list-style-type: none"> 1. Merverdiavgift. 2. Særaggifter. 3. Toll og andre skatter og avgifter på import. 4. Tollprosedyrer ved import og eksport. 5. Andre skatter og avgifter. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatteetaten 2. Skatteetaten 3. Tolletaten 4. Tolletaten 5. Skatteetaten
M. Varer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oppnåelse av CE-merking. 2. Regler for og krav til produkter. 3. Identifisering av gjeldende standarder og tekniske spesifikasjoner samt framgangsmåter for sertifisering av produkter. 4. Gjensidig anerkjennelse av produkter som ikke omfattes av Unionens spesifikasjoner. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Standard Norge, sektormyndigheter, bl.a. DSB, DiBK, DMP 2. Standard Norge, sektormyndigheter bl.a. DSB, DMP 3. Standard Norge, DMP 4. Nærings- og fiskeridepartementet 5. Miljødirektoratet 6. Forbrukertilsynet, Forbrukerrådet 7. Forbrukertilsynet, Forbrukerrådet

	<p>5. Krav til klassifisering, merking og emballering av farlige kjemikalier.</p> <p>6. Fjernsalg / salg utenom faste forretningslokaler.</p> <p>7. Defekte produkter.</p> <p>8. Sertifisering, merker (EMAS, energimerker, miljøvennlig utforming, EU-miljømerke).</p> <p>9. Gjenvinning og avfallshåndtering.</p>	<p>8. Miljødirektoratet, Stiftelsen Miljømerking</p> <p>9. Miljødirektoratet</p>
N. Tjenester	<p>1. Innhente lisenser, godkjenninger eller tillatelser med henblikk på oppstart og drift av virksomhet.</p> <p>2. Underrette myndighetene om virksomhet over landegrensene.</p> <p>3. Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.</p>	<p>1. ?</p> <p>2. ?</p> <p>3. NOKUT, HK-dir, Helsedirektoratet</p>
O. Finansiering av virksomhet	<p>1. Få tilgang til finansiering på unionsplan.</p> <p>2. Få tilgang til finansiering på nasjonalt plan.</p> <p>3. Initiativer rettet mot gründere.</p>	<p>1. Innovasjon Norge</p> <p>2. Innovasjon Norge, Siva</p> <p>3. Innovasjon Norge</p>
P. Offentlige kontrakter	<p>1. Delta i offentlige anbud.</p> <p>2. Inngi et tilbud via nettet.</p> <p>3. Rapportere uregelmessigheter.</p>	<p>1. DFØ (anskaffelser)</p> <p>2. DFØ, Doffin</p> <p>3. DFØ, KOFA</p>

Q. Helse og sikkerhet på arbeidsplassen	1. Helse- og sikkerhetskrav i forbindelse med forskjellige former for virksomhet.	1. Arbeidstilsynet
---	---	--------------------

SDG Vedlegg II: Prosedyrer nevnt i artikkel 6 nr. 1 (som skal tilbys fullt ut på nettet)

Livshendelse	Prosedyre	Forventet resultat	Berørte virksomheter
Fødsel	Søke om bevis på registrering av fødsel	Bevis eller fødselsattest	Skatteetaten (Folkeregisteret)
Bosted	Søke om bostedsbevis	Bekreftelse på registrering	Skatteetaten (Folkeregisteret)
Studier	Søke om finansiering av høyere utdanning	Avgjørelse eller kvittering	Lånekassen
	Søke om opptak til høyere utdanning	Bekreftelse på mottak	HK-dir (Samordna opptak)
	Søke om akademisk godkjenning	Avgjørelse	HK-dir
Arbeid	Anmode om fastsettelse av gjeldende regelverk	Avgjørelse	NAV
	Melde endringer i personlige/yrkesrelaterte forhold	Bekreftelse	NAV Skatteetaten
	Søke om europeisk helsetrygdkort	EHIC	Helfo
	Sende inn skattemelding	Bekreftelse	Skatteetaten
Flytting	Registrere adresseendring	Bekreftelse på av-/registrering	Skatteetaten (Folkeregisteret) NAV
	Registrere motorvogn	Bevis på registrering	Statens vegvesen
	Bestille bompenger/vignetter	Mottak av merke/bevis	Statens vegvesen

			AutoPASS
	Bestille utslippsmerker	Mottak av merke/bevis	<i>(Ikke relevant nasjonal prosedyre)</i>
Pensjon	Søke om pensjon/tidligpensjon	Bekreftelse eller avgjørelse	NAV SPK (Statens Pensjonskasse)
	Anmode om pensjonsopplysninger	Erklæring	NAV Norsk Pensjon
Virksomhet	Melding om forretningsvirksomhet /endring	Bekreftelse	Brønnøysundregistrene
	Registrere arbeidsgiver	Bekreftelse eller trygdenummer	NAV (Aa-registeret)
	Registrere ansatte	Bekreftelse eller trygdenummer	Skatteetaten NAV (Aa-registeret)
	Sende inn skattemelding for selskap	Bekreftelse	Skatteetaten
	Melde opphør av arbeidsavtale	Bekreftelse	NAV (Aa-registeret)
	Betale trygde-/pensjonspremier	Kvittering	Skatteetaten, NAV